

Geografia – poziom rozszerzony – modele odpowiedzi i schematy oceniania

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Kryterium zaliczania	Punktacja
1.	a) metoda zasięgów (powierzchniowa), b) metoda sygnaturowa.	Za dwie poprawne odpowiedzi 1p.	0-1p.
2.	Obliczenie różnicy wysokości: 741m n.p.m. – 420 m n.p.m. = <u>321 m</u> Obliczenie odległości w terenie w linii prostej: 1: 50 000 1cm – 50 000cm 1cm – 500 m 1cm – 500 m 5,4cm – x m $X = \frac{5,4cm * 500m}{1cm}$ <u>X = 2700m</u> Obliczenie nachylenia (spadku) stoku: $\frac{321m}{2700m} * 1000\text{‰} =$ $\approx 118,89\text{‰}$	Za obliczenie różnicy wysokości i zapis jej wraz z jednostką 1p.; Za obliczenie dl ległości w terenie 1p.; Za obliczenie nachylenia stoku 1p.	0-3p.
3.	Obliczenie różnicy wysokości: 741m n.p.m. – 420 m n.p.m. = <u>321 m</u> Obliczenie różnicy temperatur: $\frac{0,6^{\circ}\text{C}}{100 \text{ m}} * 321 \text{ m} = 1,93^{\circ}\text{C}$ $\approx 2^{\circ}\text{C}$ Obliczenie temperatury u podnóża wieży: $23^{\circ}\text{C} - 2^{\circ}\text{C} = \underline{21^{\circ}\text{C}}$	Za obliczenie temperatury u podnóża wieży na Jaworze 1p.	0-1p.
4.	Np.: 1. Budowa wyciągu narciarskiego; 2. Budowa toru saneczkowego	Za podanie jednej logicznej propozycji 1p.	0-2p.
5.	Np.: 1. szczyt; 2. dolina; 3. stok (zbocze).	Za podanie dwóch elementów 1p.; Za podanie trzech elementów rzeźby 2p.	0-2p.
6.	Baza turystyczna wokół Jeziora Solińskiego rozmieszczona jest na terenach równinnych. (Na obszarach	Za wykazanie związku 1p.	0-1p.

	o małych różnicach wysokości względnych.)		
7.	180°(±10°)	Za podanie prawidłowego odczytu 1p.	0-1p.
8.	Abrazja	Za poprawną odpowiedź 1p.	0-1p.
9.	a) A – Gorzów Wielkopolski, B – Białystok; b) 18°C + 3°C = 21°C (±1°); c) Np.: 1. wyższa średnia temperatura powietrza w lipcu; 2. niższa średnia temperatura powietrza w styczniu; 3. niższa suma opadów w styczniu.	a) Za poprawne rozpoznanie stacji 1p. b) Za poprawne obliczenie rocznej amplitudy temperatury powietrza 1p. c) Za wymienienie trzech cech wyróżniających stację o cechach klimatu umiarkowanego kontynentalnego 1p.	0-3p.
10.	1. Dynarskie, alpejska, fałdowe; 2. Grampian, kaledońska, zrębowe; 3. Rudawy, hercyńska, zrębowe; 4. Etna, - , wulkaniczne; 5. Karpaty, alpejska, fałdowe.	Za prawidłowe wypełnienie pięciu rubryk 1p. Za bezbłędne wypełnienie wszystkich rubryk 1p.	0-2p.
11.	(od lewej) kenozoik, czwartorzęd, plejstocen, lodowca, akumulacja.	Za prawidłowe określenie wieku geologicznego 1p. Za określenie czynnika i procesu rzeźbotwórczego 1p.	0-2p.
12.	Podkreślone skały: Gлина, gładzik, piaskowiec	Za podkreślenie prawidłowe dwóch skał 1p. Za podkreślenie trzech skał 2p. - Za każde niewłaściwe podkreślenie skały odejmowany 1p. - Minimalna ilość punktów za zadanie 0p.	0-2p.
13.	a) pasaty, b) ciepły, wilgotny, (stały)	Za podanie nazwy 1p. Za podanie dwóch cech wiatru 1p.	0-2p.
14.	Np.: 1. niskie opady, 2. niewielki dopływ wód słodkich, (wysokie parowanie)	Za podanie czynnika wpływającego na wielkość zasolenia 1p.	0-2p.
15.	a) Upwelling – wypływanie zimnych wód głębinowych na powierzchnię oceanu. b) Pasaty spychają ciepłe wody powierzchniowe na zachód, ułatwia to wypływanie wód głębinowych.	Za prawidłową odpowiedź na podpunkt zadania 1p.	0-2p.
16.	a) Fot. 1. – kosodrzewina, fot. 2. – regiel górny, fot.3. – hale; b) (od najniższego) fot. 2., fot. 1., fot. 3. c) Stoki o ekspozycji południowej	Za prawidłową odpowiedź na podpunkt zadania 1p.	0-3p.

	dostają więcej energii słonecznej stąd granice pięter roślinnych znajdują się na nich wyżej niż na stokach o ekspozycji północnej.		
17.	a) podkreślone: gleby inicjalne, mady, rędziny; b) cechy gleb na stokach: b, d.	Za prawidłową odpowiedź na podpunkt zadania 1p.	0-2p.
18.	a) Azja, b) Afryka, c) Afryka 1,26 (126); Europa 1,02 (102).	Za poprawną odpowiedź na każdy z podpunktów zadania 1p.	0-3p.
19.	c) Karaimi, Łemkowie, Romowie, Tatarzy.	Za prawidłową odpowiedź 1p.	0-1p.
20.	a) $\frac{7}{1000} * 22\,403\,000 = 156\,821$ osób; b) $222\,572 - 16\,785 = 205\,787$ osób; c) $156\,821 + 20\,5787 = 362\,608$ osób; d) $\frac{362\,608}{22\,403\,000} * 1000 = 16,186\%$ $\approx 16,2\%$	Za poprawną odpowiedź na każdy z podpunktów zadania 1p.	0-4p.
21.	1. dodatni przyrost naturalny; 2. dodatnie saldo migracji.	Za podanie logicznej przyczyny 1p.	0-1p.
22.	1. B, Boliwia, hiszpański; 2. C, Argentyna, hiszpański; 3. A, Brazylia, portugalski.	Za wypełnienie 6 rubryk tabeli 1p. Za wypełnienie całej tabeli 2p.	0-2p.
23.	Surowcowy – O.P. Minas Gerais – D; Portowy – O.P. Santos – E; Wielkowiejski – O.P. Santiago – F.	Za podanie poprawnych informacji na temat trzech okręgów 1p.	0-1p.
24.	a) G – Aruba, Holandia; H – Gujana Francuska, Francja; I – Falklandy, Wielka Brytania. b) Np.: 1. eksploatacja surowców mineralnych, 2. miejsce lokalizacji baz wojskowych.	a) Za wypełnienie przynajmniej czterech komórek tabeli 1p. b) Za podanie dwóch korzyści 1p.	0-2p.
25.	a) Np.: Demokratyczna Republika Kongo, Etiopia b) Np.: 1. wojny, 2. klęski żywiołowe (np. susze)	Za wymienienie dwóch państw 1p. Za podanie dwóch przyczyn głodu 1p.	0-2p.
26.	Np.: 1. budowa studni głębinowych – woda mogłaby być wykorzystywana do nawadniania	Za podanie propozycji 1p.	0-2p.

	pól; 2. szkolenia ludności dotyczące nawadniania upraw lub uprawy roślin.		
27.	a) Francja, Niemcy, Argentyna. b) Np.: 1. Utrata walorów smakowych przez rośliny na skutek wysokiego poziomu nawożenia, 2. Wzrost nawożenia nawozami naturalnymi.	a) Za podanie dwóch państw 1p. b) Za podanie dwóch przyczyn 1p.	0-2p.
28.	1. Żywność ekologiczna jest kilkakrotnie droższa a w państwach wysokorozwiniętych gospodarczo więcej ludności stać na jej zakup; 2. W państwach wysokorozwiniętych wyższa świadomość społeczeństwa.	Za podanie dwóch argumentów 1p.	0-1p.
29.	Skreślone: a) Wyżyny Brazylijskiej, b) Etiopia, c) Kotlinie Kongo, d) Brazylia.	Za trzy poprawne skreślenia 1p.	0-1p.
30.	A. Koronowo, Brda; B. Włocławek, Wisła; C. Dębe, Narew; D. Dychów, Bóbr; E. Rożnów, Dunajec; F. Solina, San.	Za wypełnienie 6 komórek tabeli 1p. Za wypełnienie 11 komórek tabeli 2p.	0-2p.
31.	Zalety: Np.: Produkują energię odnawialną, Nie emitują zanieczyszczeń do atmosfery. Wady: Np.: Wysokie koszty budowy tamy, Zmiany środowiska przyrodniczego wywołane budową zbiornika (np. podniesienie się poziomu wód gruntowych powyżej zbiornika, wzrost dni z mgłą wokół zbiornika)	Za podanie dwóch zalet (wad) 1p.	0-2p.
32.	Szczytno – na Mazurach nie ma lotniska – będzie można szybciej dotrzeć na Mazury.	Za wskazanie miejscowości i logiczne uzasadnienie 1p.	0-1p.
33.	Np.: 1. Bogacenie się społeczeństwa, 2. Pojawienie się tanich przewoźników.	Za podanie dwóch przyczyn 1p.	0-1p.